

TANGAZO LA SERIKALI NA. 364 la tarehe 94/9/2015

**SHERIA YA SERIKALI ZA MITAA (MAMLAKA ZA MIJI)
(SURA YA 288)**

SHERIA NDOGO

Zimetungwa chini ya kifungu cha 89

SHERIA NDOGO ZA (UANZISHAJI WA MFUKO WA AFYA YA JAMII (TIBA
KWA KADI) ZA HALMASHAURI YA MANISPAA YA TABORA ZA MWAKA
,2014

Jina na
tarehe
ya kuanza
kutumika

1. Sheria Ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za
(Uanzishaji Mfuko wa Afya ya Jamii Tiba kwa Kadi (TIKA)
za Halmashauri ya Mji Tabora na zitaanza kutumika baada
ya kutangazwa kwenye Gazeti la Serikali.

Matumizi

2. Sheria Ndogo hizi zitatumika katika eneo lote la
Mamlaka ya Halmashauri ya Manispaa ya Tabora.

Tafsiri

3. Katika Sheria Ndogo hizi isipokuwa kama itaelezwa
vinginevyo;

“Ada ya Mtumiaji” maana yake ni ada anayolipa mtumiaji
wa huduma kwa Hospitali, Kituo cha Afya au
Zahanati, kwa mwaka kwa ajili ya Huduma ya Afya
iliyotolewa kwa mtumiaji;

Sura ya 288

“Asasi” ni pamoja na Shule, Vyuo, Vikundi mbalimbali
vilivyosajiliwa kwa mujibu wa sheria au asasi yoyote
itakayaokuwa imekubaliwa na kuidhinishwa na Bodi;

“Bodi” maana yake ni chombo kinachosimamia Huduma za
Afya ya Halmashauri iliyoundwa kwa mujibu wa

kifungu Na. 58 cha Sheria ya Serikali za Mitaa
(Mamlaka za Miji) Sura Na. 288

“Halmashauri “ maana yake ni Halmashauri ya Manispaa ya
Tabora

“Huduma za afya” maana yake ni huduma zote za afya
zinazotolewa na Hospitali za Serikali na watu
binafsi, na zinajumuisha huduma nyingine za afya
zilizoanzishwa kwa madhumuni ya kutoa huduma za
afya ikiwa ni pamoja na Vituo vya Afya na Zahanati;

“Kadi” maana yake ni kadi itakayotolewa kwa mwanachama
wa Mfuko wa Afya ya Jamii Tiba kwa Kadi (TIKA).

“Kituo cha Huduma kilichoteuliwa” maana yake ni kituo
kinachotoa Huduma za Afya na ni pamoja na kituo
chochote kilichoanzishwa au kinachoundeshwa kwa
malengo ya kutoa Huduma za Afya kinachomilikiwa na
Halmashauri ya Manispaa, Serikali, Asasi ya Kidini,
Mtu au Watu binafsi ambacho kinahusika na Mfuko wa
Afya ya Jamii, Tiba kwa Kadi.(TIKA)

“Mchango” maana yake ni mchango wa fedha wa hiari,
utakaotolewa na wanachama wa Mfuko wa Afya ya
Jamii Tiba kwa Kadi (TIKA)

“Mganga Mkuu wa Halmashauri ya Manispaa”, maana yake
ni Daktari ambaye ni Msimamizi Mkuu wa shughuli zote
za huduma za Afya katika Halmashauri za Manispaa.

“Mwanachama” maana yake ni mtu yeyote ambaye
anachangia Huduma za Afya ya Jamii Tiba kwa Kadi
(TIKA)

“Malipo ya Huduma” maana yake ni malipo yanayolipwa katika kituo cha kutolea Huduma za Afya kwa wasio wanachama wa Mfuko. (Papo kwa Papo)

“Tiba kwa Kadi” maana yake ni utaratibu wa kupata huduma za Afya kwa kutumia kadi Mijini.

“Wizara” maana yake ni Wizara yenye dhamana ya masuala ya Afya na Ustawi wa jamii.

Mfuko wa
Afya ya
Jamii wa tiba
kwa kadi

4.-(1) Kutakuwa na Mfuko wa Afya ya Jamii Tiba kwa Kadi (TIKA) ambao ni Mfuko wa hiari wenye lengo la kutoa huduma za Afya, ambapo mwanachama atakuwa akilipia huduma hizo na Serikali itatoa mchango wake wa fedha kama jazilio kwa mchango kutoka kwa mwanachama (Tele kwa Tele)

(2) Matumizi ya fedha yatafanywa na kusimamiwa na Bodi kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi.

Madhumuni
ya Mfuko

5. Madhumuni ya Mfuko yatakuwa ni:-

(a) Kutafuta vyanzo vya fedha kutoka katika jamii kwa ajili ya kutoa huduma bora za Afya kwa wanachama;

(b) Kutoa huduma bora za Afya zinazopatikana kwa kutumia mipango endelevu; na

(c) Kuboresha huduma za Afya katika jamii kwa kugawanya madaraka na kuzipa nguvu jamii katika kufanya maamuzi na kuchangia katika masuala yanayohusu Afya zao.

Mratibu wa
Mfuko wa
Afya ya
Jamii Tiba
kwa Kadi.

6.-(1) Kutakuwa na Mratibu wa Mfuko wa Afya ya Jamii Tiba kwa Kadi (TIKA) wa Halmashauri ya Mji ambaye atateuliwa na Mkurugenzi wa Halmashauri baada ya

kupokea mapendekezo kutoka timu ya uendeshaji ya Halmashauri.

(2) Majukumu ya Mratibu wa Mfuko wa Afya ya Jamii yatakuwa kama ifuatavyo:-

- (a) Kufuatilia, kusimamia na kuratibu uendeshaji wa Mfuko wa Afya ya Jamii Tiba kwa Kadi (TIKA) kwenye vituo vya kutolea Huduma za Afya ya Jamii;
- (b) Kuwa kiungo kati ya Halmashauri ya Manispaa, Jamii na Wadau mbalimbali kwa ushirikiano na mhasibu wa Mfuko; na
- (c) Kuandaa taarifa za Mfuko wa Afya ya Jamii Tiba kwa Kadi (TIKA) za robo, na mwaka pamoja na majukumu mengine atakayopangiwa na Manispaa.

Muundo wa Bodi.

7.-(1) Bodi itakuwa na wajumbe wafuatao:-

- (a) Wawakilishi wanne wa watumiaji Huduma za Afya, kati yao wawili ni lazima wawe ni wanawake;
- (b) Mwakilishi mmoja kutoka watoa Huduma za Afya binafsi bila faida;
- (c) Mwakilishi mmoja kutoka watoa Huduma za Afya binafsi kwa faida waliochaguliwa na Halmashauri ya Mji kutoka vituo vya kutolea huduma za Afya Binafsi kwa faida waliochaguliwa miongoni mwao; na
- (d) Mwenyekiti wa Kamati ya Uchumi, Huduma za Jamii.

(2) Wataalamu ambao hawatapiga kura:

- a) Afisa Mipango wa Halmashauri ya Manispaa;
- b) Mganga Mkuu wa Halmashauri ya Manispaa ambaye atakuwa Katibu wa Bodi;
- c) Mwakilishi mmoja kutoka Hospitali ya Halmashauri ya Manispaa endapo hakuna atatoka kwenye hospitali teule; na

- d) Mwakilishi mmoja kutoka Timu ya Uendeshaji wa Huduma za Afya ya Mkoa.

Mwenyekiti wa Bodi atachaguliwa miongoni mwa Wajumbe waliotajwa katika (1) (a) – (c) hapo juu.

Sifa za
Wajumbe wa
Bodi.

8. Mjumbe wa Bodi atakuwa na sifa zifuatazo:-

- (a) Awe Raia wa Tanzania, sharti hili halitawahusu wajumbe kutoka mashirika yasiyo ya kiserikali.
- (b) Awe na umri usiopungua miaka ishirini na moja na kuendelea;
- (c) Awe amehitimu Elimu ya Sekondari na kuendelea;
- (d) Awe na uzoefu na amewahi kuonyesha uwezo wake wa kuongoza katika shughuli za huduma ya jamii;
- (e) Awe na akili timamu;
- (f) Asiwe amewahi kutiwa hatiani kwa kosa lolote la jinai ndani ya miaka mitano (5) iliyopita;
- (g) Asiwe na wadhifa wowote wa kisiasa kupitia chama chochote cha siasa;
- (h) Awe mwanachama hai wa Mfuko wa Afya ya Jamii Tiba kwa Kadi (TIKA);
- (i) Mjumbe wa kuchaguliwa awe Mkazi wa Halmashauri; na
- (j) Isipokuwa wajumbe watakoingia kwa nyadhifa zao, Wajumbe wanatakiwa kuwa na sifa zilizoainishwa katika kifungu (a) mpaka (b) hapo juu.

*Sheria Ndogo za (Uanzishaji wa Mfuko wa Afya ya Jamii (Tiba kwa Kadi)
za Halmashauri ya Manispaa ya Tabora*

Tangazo la serikali Na. 364

Majukumu
na Kazi za
Bodi.

9.-(1) Ili kufanikisha malengo yake makuu, Bodi itakuwa na kazi zifuatazo:-

- (a) Itasimamia masuala na shughuli zote zinazohusu Mfuko wa Afya ya Jamii Tiba kwa Kadi (TIKA);
- (b) Kusimamia Huduma za Afya katika Halmashauri ya Manispaa;
- (c) kushauriana na Timu ya Uendeshaji ya Huduma za Afya ya Halmashauri ya Mji na kuhakikisha kuwa Huduma ya Afya ni bora na ya kitaalamu;
- (d) Kukusanya na kusimamia mapato ya Mfuko wa Afya ya Jamii Tiba kwa Kadi (TIKA);
- (e) Kupendekeza kwa Halmashauri ya Mji watu wanaostahili kusamehewa kutoa mchango kwenye Mfuko;
- (f) Kuweka malengo ya Mfuko;
- (g) Kupitia ripoti na taarifa kutoka Kamati ya Afya ya Kata au chanzo kingine chochote;
- (h) Kuratibu makusanyo, matumizi na kudhibiti mapato; na
- (i) Kushiriki kupanga Mipango ya Afya ya mwaka kwa ajili ya kuthibitishwa na Halmashauri ya Manispaa.

(2) Bodi katika kutekeleza majukumu yake, itapokea na kutekeleza maagizo ya Halmashauri ya Mji kwa mujibu wa Sheria, Kanuni na Taratibu.

Muda wa
kukaa
Madarakani

10.-(1) Mjumbe wa Bodi atakuwa madarakani kwa kipindi cha miaka mitatu kuanzia tarehe ya uzinduzi wa Bodi na anaweza kuchaguliwa tena kwa kipindi kingine cha miaka mitatu tu.

(2) Endapo nafasi yoyote ya Mjumbe wa Bodi itaachwa wazi kwa sababu ya kifo, kujiuzulu au kwa sababu nyingine yoyote ile, Mjumbe mwingine atachaguliwa kujaza nafasi hiyo iliyoachwa wazi.

(3) Bila ya kuathiri masharti ya kifungu kidogo cha (2) haitaruhusiwa kuchagua mjumbe mwingine iwapo kipindi kilichobaki ni chini ya miezi sita.

Akaunti ya
Mfuko

11.-(1) Kutakuwepo na Akaunti Maalum au Akaunti nyingine itakayoteuliwa na Serikali itakayotumika na Halmashauri ambayo fedha zote zitakazokusanywa kwa ajili ya Mfuko zitahifadhiwa na kutolewa.

(2) Waidhinishaji kwenye hundi za Mfuko watakuwa kama ifuatavyo:-

(a) Mwenyekiti wa Bodi na Mjumbe mmoja wa Bodi ambao watakuwa Kundi “A”; na

(b) Katibu wa Bodi ambaye atakuwa ni Mganga Mkuu wa Halmashauri ya Mji na mweka hazina wa Manispaa ambao watakuwa Kundi “B”

(3) Kila baada ya miezi mitatu, Bodi itakuwa inapitia na kutoa taarifa ya Akaunti ya Mfuko na kuiwasilisha kwa Halmashauri ya Manispaa.

(4) Akaunti Maalumu itakaguliwa na Wakaguzi waliochaguliwa kwa mujibu wa Kanuni za Fedha za Serikali.

Matumizi ya
Fedha za
Mfuko

12. Fedha zitakazokusanywa na Mfuko zitatumika kwa madhumuni yafuatavyo:-

(a) Masuala yanayohusiana na Afya yaliyotajwa katika mpango kabambe wa afya wa Mji na kuidhinishwa na Halmashauri ya Manispaa na

- (b) Suala au shughuli yoyote muhimu ya Afya itakavyoonekana inafaa na kama itaidhinishwa na Bodi.
- (c) Asilimia 80 ya Mapato ya tele kwa tele itabaki kwenye akaunti maalumu na asilimia 20 itarudi kwenye vituo kwa ajili ya matumizi ya Kituo.

Vyanzo vya
Mapato

13. Vyanzo vya mapato ya Mfuko vitatokana na:-
- a) Fedha zote zitakazopokelewa kutokana na Michango ya Wanachama;
  - b) Ruzuku kutoka kwenye Halmashauri ya Mji na Serikali Kuu;
  - c) Wahisani mbalimbali toka ndani na nje ya Halmashauri ya Mji;
  - d) Michango ya watu binafsi wanaoishi ndani na nje ya Halmashauri ya Mji.
  - e) Ada za watumiaji Papo kwa Papo;
  - f) Ushuru utakaotzwa na Halmashauri ya Manispaa kutoka vyanzo mbalimbali na kutengwa kwa ajili ya Mfuko;
  - g) Mfuko wa Taifa wa Bima ya Afya; na
  - h) Fedha zozote halali ambazo Mfuko unaweza kupata toka mahali pengine popote.

Mipango

14.-(1) Miezi miwili kabla ya kuanza kwa mwaka wa Fedha wa Serikali, Bodi itapitia mipango na Bajeti ya mwaka inayoonyesha kiwango nachotarajiwa kupatikana na mgawanyo wa fedha kwa ajili ya utoaji huduma za Afya na maendeleo katika maeneo ya Halmashauri ya Manispaa.

(2) Bodi itapokea, itajadili, itachambua na kuidhinisha Mpango wa Afya na kuwasilishwa kwa Halmashauri ya Mji kwa ajili ya kuidhinishwa kwa kupitia Kamati za Halmashauri ya Manispaa.

(3) Bodi itatoa maoni ya Bajeti ya nyongeza kama kutakuwa na haja ya kufanya hivyo na kama mazingira yataruhusu.

(4) Mipango ya Bajeti ya Mfuko itaandaliwa kulingana na utaratibu kama ilivyoainishwa katika vifungu vidogo vya (1) na (2) hapo juu, ambayo ni lazima iwasilishwe kwa Halmashauri ya Manispaa kwa ajili ya kuidhinishwa.

Usimamizi
wa Mfuko

15. Usimamizi na Uendeshaji wa Mfuko utakuwa chini ya:-

(1) Halmashauri ya Manispaa kupitia Bodi ya Huduma za Afya ya Halmashauri ya Manispaa katika ngazi ya Manispaa;

(2) Kamati ya Maendeleo ya Kata kupitia Kamati ya Afya ya Kata, katika ngazi ya Kata; na

(3) Kamati ya Serikali ya Kata kupitia Kamati ya Huduma za Jamii, katika ngazi ya kata.

Taarifa ya
Fedha

16. Mwezi mmoja baada ya mwaka wa Fedha wa Serikali, Bodi itatakiwa kupokea na kupitia Taarifa ya Mapato na Matumizi ya Fedha na kuwasilisha kwa Halmashauri ya Manispaa.

Kamati ya
Afya ya Kata
Sura ya 409

17. Kutakuwa na Kamati ya Afya ya Kata.

Wajumbe wa
Kamati ya
Afya ya Kata
Sura ya 409

18.-(1) Kamati ya Afya ya Kata itakuwa na Wajumbe wafuatao:-

(a) Diwani anayewakilisha Kata husika;

- (b) Afisa Mtendaji wa Kata;
  - (c) Mwalimu Mkuu mmoja kutoka kwenye Shule ya Msingi ambayo ipo kwenye Kata husika;
  - (d) Wajumbe wawili watakaowakilisha jamii husika ambapo mmoja wao ni lazima awe Mwanamke;
  - (e) Tabibu Mfawidhi au Tabibu Mfawidhi Msaidizi; wa kituo cha Afya au Zahanati, ambaye atakuwa Katibu wa Kamati;
  - (f) Mjumbe mmoja atakayeteuliwa na Kamati ya maendeleo ya Kata kutokana na watu waliopendekezwa na Kamati za Katakilichomo ndani ya eneo la Kata; na
  - (g) Mjumbe mmoja atakayeteuliwa na Kamati ya Maendeleo ya Kata kutoka kwenye vyama vya kijamii kutoka kwenye Kata.
- (2) Mwenyekiti wa Kamati ya Afya ya Kata atachaguliwa kutoka miongoni mwa wajumbe.
- (3) Endapo Kamati ya Afya ya Kata itashindwa kutekeleza kazi zake, Bodi itatoa onyo au kuivunja na Halmashauri itafanya utaratibu wa uchaguzi wa wajumbe wengine katika muda usiozidi miezi mitatu (3).

Kazi na
Majukumu
ya Kamati ya
Afya ya Kata

19. -(1) Kamati ya Afya ya Kata itakuwa na majukumu yafuatayo:-

- (a) kuhamasisha na kuandaa jamii kujiunga na Mfuko wa Afya ya Jamii Tiba kwa Kadi(TIKA);
- (b) Kuandaa orodha na kuratibu idadi ya Wanachama wa Mfuko wa Afya wa Jamii Tiba kwa Kadi (TIKA);
- (c) Kusimamia ukusanyaji wa michango ya Mfuko;

- (d) Kuratibu viwango vya uchangiaji kwenye Huduma za Afya;
- (e) Kupitia Utendaji wa Mfuko wa Afya ya Jamii na kutoa mapendekezo na ufumbuji kwa Halmashauri kupitia Bodi ya Afya;
- (f) Kuanzisha na kuratibu Mipango ya Afya ya Jamii; na
- (g) Kuendesha mikutano ya wanachama wa Mfuko wa Afya ya Jamii Tiba kwa kadi (TIKA) ndani ya Kata.

(2) Kamati ya Afya ya Kata, itakaa kila baada ya miezi mitatu (3) na Katibu atatoa taarifa ya maandishi siku saba (7) kabla ya siku ya Kikao.

Utoaji wa
Huduma za
Afya.

20. Kila mwanachama:-

- a) Atakuwa na haki ya kisheria kupata Huduma ya Afya aliyolipia kabla ya kuugua ndani ya eneo la Halmashauri ya Mji au eneo lingine lolote kwa kadri itakavyo kubaliwa,
- b) Atakuwa na haki ya kutoa mapendekezo kuhusu Huduma za Afya kupitia Kamati husika ambayo yatafanyiwa kazi na Bodi; na
- c) Atashirikishwa kikamilifu katika uandaaji na utekelezaji wa Mpango wa upatikanaji wa Huduma za Afya katika eneo la Halmashauri ya Mji.

Kiwango cha
Mchango au
Ada ya
Mwana-
chama

21.(a) Mtu yeyote atakayetaka kuwa mwanachama wa Mfuko wa Afya ya Jamii Tiba kwa Kadi (TIKA) atapaswa kulipa kila mwaka mchango kiasi cha shilingi elfu kumi (10,000/=) kwa kila Mtu mwenye umri zaidi ya miaka mitano (5);

(b) Viwango hivi vinaweza kufanyiwa marekebisho na Halmashauri ya Mji wakati wowote iwapo itaonekana kuna umuhimu wa kufanya marekebisho hayo.

Muda wa
Uanachama

22. (a) Mtu yeyote atabaki kuwa mwanachama wa mfuko wa afya ya jamii kila atakapolipa ada yake ya mwaka ya uanachama; na

(b) Kila mwaka unapoisha Uanachama wa mtu utafikia mwisho hadi pale atakapotimiza masharti ya kifungu (a) hapo juu.

Malipo ya
papo kwa
papo

23.-(1) Mtu yeyote ambaye hatakuwa Mwanachama wa Mfuko huu atalipa malipo ya papo kwa papo kila atakapoenda kupata matibabu katika Kituo cha kutolea Huduma za Afya.

(2) Malipo ya Papo kwa Papo yatalipwa kwa ajili ya kujisajili na kumwona Daktari kama ifuatavyo:-

(a) Shilingi elfu tatu (3,000/=) katika huduma za Afya zinazotolewa na Zahanati katika eneo lolote la Halmashauri ya Mji;

(b) Shilingi elfu tano (5,000/=) kwa huduma za afya zinazotolewa na kituo cha afya kilichopo ndani ya Halmashauri ya Mji; na

(c) Shilingi elfu tano (5,000/=) kwa huduma zinazotolewa katika Hospitali ya Mji /Teule.

Utaratibu wa
Misamaha

24. Misamaha kwa wasioweza kulipia gharama za matibabu utatolewa na kulipiwa na Halmashauri ya Mji baada ya kuzingatia utaratibu ufuatao:-

(a) Serikali ya Mtaa katika vikao vyake itawatambua, kuwajadili na kupeleka kwa Kamati ya Maendeleo ya Kata mapendekezo ya orodha ya majina ya watu wanaostahili kupewa Msamaha;

*Sheria Ndogo za (Uanzishaji wa Mfuko wa Afya ya Jamii (Tiba kwa Kadi)
za Halmashauri ya Manispaa ya Tabora*

Tangazo la serikali Na. 364

- (b) Kamati ya Maendeleo ya Kata itawajadili wale wasioweza kulipia gharama na kuthibitisha orodha yao na kuiwasilisha kwa Bodi; na
- (c) Bodi ya afya itapokea na kujadili mapendekezo husika na kuyawasilisha pamoja na gharama zake kwa Halmashauri kwa ajili ya kulipiwa.

Utoajiwa
Kadi kwa
Mwana-
chama

25.-(1) Kila mwanachama wa Mfuko atapewa Kadi baada ya kulipa mchango wake wa mwaka wa shilingi elfu kumi (10,000/=).

(2) Kwa kuzingatia Sheria ya Mfuko wa Afya ya Jamii Sura ya 409 kila mtu atakayesamehewa kulipa mchango atapewa Kadi ya uanachama na Halmashauri ya Manispaa italipa gharama ya kadi hiyo.

Makosa na
Adhabu

26. Mtu yeyote ambaye:-

- (a) Atakwenda kinyume na masharti ya Sheria Ndogo hizi;
- (b) Atafanya kitendo chochote ambacho kitazuia Bodi kufanya kazi zake kwa ufanisi;
- (c) Atatumia vibaya mali na rasilimali za Mfuko;
- (d) Atashindwa kwa uzembe kutekeleza wajibu wake kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi;
- (e) Atazuia utekelezaji wa Sheria Ndogo hizi; na atakuwa ametenda kosa na akipatikana na hatia atatozwa faini isiyozidi shilingi elfu Hamsini (50,000/=) au kifungo cha miezi mitatu au vyote yaani faini na kifungo.